Nr. 263 (7895) R

Warszawa, CZWARTEK 21 WRZEŚNIA 1939 r.

ROK XLVI.

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 15
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 244-17
ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-28
KASA I BUCHALTERIA 220-13
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr. Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a. „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64. „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO - POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI" Wilno, ul. Dąbrowskiego 12
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wys. 1 mm. w tekście gr. 70, zwycz. gr. 50, miejsca zastrz. gr. 90, lekarskie gr. 35, nekrologi do 60 mm. gr. 30, powyżej 60 mm. gr. 40, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwania pracy gr. 5 za wyraz. Nasza rubryka — bezpłatnie. Komunikaty, tabelaryczne zł. 1. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Sytuacja ogólna

My wszyscy, którzyśmy byli związani w ten czy inny sposób z legendą I Brygady, — witamy z radością najszczerszą fakt, że „szef"

gen. broni Kazimierz Sosnkowski

objął jedno z przodujących dowództw na froncie.

Sosnkowski broni Lwowa. Znamy jego zdolność specjalną, podkreśloną tyle razy przez Józefa Piłsudskiego, zdolność

opanowywania sytuacji.

Tak było kiedyś pod Łowczówkiem. **Tak jest i dzisiaj.** Dla nas — ludzi P.P.S., ludzi POW. ludzi I Brygady

Sosnkowski w dowództwie

— to nowa szansa powodzenia

***

Kanclerz Hitler spróbował raz jeszcze „oddzielić"

sprawę Polski

od sprawy Zachodu.

I spotkał się — raz jeszcze jeden — z **kategoryczną odmową.**

Premier Chamberlain i premier Daladier oświadczyli ponownie **z całą stanowczością** i zarazem z całym spokojem, że

niema mowy

o zawarciu pokoju **kosztem Polski.**

Więc znowu spaliła na panewce trzecia z kolei

intryga dyplomatyczna

„Trzeciej Rzeszy".

„Front Wolności" jest niezachwiany.

***

Załoga Warszawy została jeszcze bardziej wzmocniona. Nasza **Brygada Ochotnicza** bije się doskonale.

I pamiętajcie: na obu frontach — zachodnim i polskim —

akcja jest planowa.

To jest właśnie najważniejsze.

Nie poddamy się!

My — Warszawa — reprezentujemy dziś, jak tyle razy w dziejach, **serce Ojczyzny.**

Bo tak jest naprawdę:

z nami jest serce Ojczyzny.

M. NIEDZIAŁKOWSKI

Zasiłki dla rodzin ochotników

Rodziny ochotników batalionów obrony Warszawy w celu otrzymania zasiłków mogą się zgłaszać do ośrodków zdrowia i opieki według przynależności terenowych, a mianowicie:

Zamieszkali na terenie 16, 20 i 21 Kom. P. P. do 1-go ośrodka zdrowia i opieki, Puławska 91.

Na terenie 11 i 23 Kom. P. P. do 2-go ośrodka, Śniadeckich 5.

Na terenie 6 i 8 Kom. P. P. do 3-go ośrodka, Srebrna 12.

Na terenie 3, 7, 19 i 22 Kom. P. P. do 4-go ośrodka, Okopowa 1.

Na terenie 2, 4 i 5 Kom. P. P. do ośrodka 5-go, Spokojna 15.

Na terenie 9 i 13 Kom. P. P. do ośrodka 8-go, Czerniakowska 168.

Na terenie 1, 10 i 12 Kom. P. P. do ośrodka 9-go, Nowy Świat 59.

Na terenie 24 Kom. P. P. do 10-go ośrodka, Celińskiego 15.

Rodziny, zamieszkałe na Pradze winny zgłaszać się do ośrodka zdrowia na Pradze, Zamojskiego 47 i Pl. Weteranów 4 (Szpital Przemienia Pańskiego).

Komunikat wojenny

Dowództwa Obrony Warszawy

z dnia 20 września

Na wysuniętym zachodnim przedpolu Warszawy oddziały nasze uzmocniły się na zdobytych pozycjach.

Na północy tego odcinka oddziały nasze skutecznie natarły na czołgi nieprzyjaciela a kawaleria nasza szarżowała, niszcząc i rozpędzając większe oddziały zmotoryzowane nieprzyjaciela.

Na Utracie oddziały nasze w walce na bagnety odrzuciły natarcie nieprzyjaciela, zadając mu duże straty i zdobywając 3 ciężkie karabiny maszynowe i 7 ręcznych karabinów maszynowych.

Duch oddziałów naszych bardzo dobry.

Warszawa, 20 września 1939 r.

Do Brytyjskiej Partii Pracy

NA RĘCE HUGHA DALTONA CZŁONKA PARLAMENTU.

Walczymy w warunkach bardzo ciężkich. Prosimy Z CAŁYM NACISKIEM o przyspieszenie pomocy.

Bronimy się dobrze. CHODZI NAM GŁÓWNIE O WASZE SAMOLOTY, I O AKCJĘ WASZEJ FLOTY NA MORZU BAŁTYCKIM.

Wierzę, jak zawsze, Twojej energii i Twojej wierności.

ZA POLSKĄ PARTIĘ SOCJALISTYCZNĄ

M. NIEDZIAŁKOWSKI

* * *

Polskie Radio podało wczoraj kilkakrotnie to wezwanie.

Wezwanie to zostało przyjęte przez radio londyńskie.

„Szli dotąd z nami
brat i syn,
a dziś ruszyły się miliony...
I na grobowcach
dawnych win,
ofiarnych duchów błyśnie Czyn
i sztandar nasz —
czerwony..."

Ulubiona piosenka więzienna Józefa Piłsudskiego. Nucił ją Józef Montwiłł-Mirecki, gdy szedł na szubienicę.

Atak lotniczy na Warszawę

Wczoraj przeżyliśmy jeden z największych ataków lotniczych na stolicę.

Lotnicy zbombardowali „bohatersko" Powiśle, dzielnice północne i Stare Miasto Ze specjalną zaciekłością bombardowano Ratusz i okolice ul. Wareckiej.

Jest, niestety, dużo ofiar spośród ludności cywilnej. Ilość ofiar obliczamy na 150 osób, w tym znaczny procent kobiet i dzieci

Nasza doświadczona już artyleria przeciwlotnicza strąciła 7 bombowców nieprzyjacielskich

Dowódca armii „Warszawa"

Warszawa, dnia 20 września 1939 r.

Celem reprezentowania interesów społecznych i gospodarczych ludności stolicy powołuję do życia:

Komitet Obywatelski

Komitet ten będzie moim organem doradczym. Przewodniczyć Komitetowi będę osobiście lub w moim zastępstwie Komisarz Cywilny przy Dowódcy Armii.

W skład Komitetu powołuję następujące osoby:

Adwokat **Borzęcki Marian**
Ksiądz Prałat **Choromański Zygmunt**
Senator **Evert Józef**
Prezes **Gebethner Jan**
Wiceprezydent **Kulski Julian**
Książę **Lubomirski Zdzisław**
Profesor **Miklaszewski Bolesław**
Redaktor **Niedziałkowski Mieczysław**
Wiceprezydent **Pohowski Jan**
Profesor **Paszkowski Wacław**
Prezes **Rataj Maciej**
Doktór **Rożniecki Józef**
Senator **Sliwiński Artur**
Profesor **Staniszkis Witold**
Redaktor **Zaremba Zygmunt**

Celem utrzymania kontaktu z Komitetem powołuję Sekretariat w osobach:

Sekretariat w osobach:
Dyrektor **Kniaziołucki Leon**
Dyrektor **Trapszo Tadeusz**

Dowódca armii „Warszawa"
ROMMEL
Generał dywizji

Za Wolność! Za Polskę! Za Lud!

Wielka bitwa na Zachodzie

Źródła francuskie, brytyjskie i niemieckie stwierdzają—tym razem zgodnie—że na Zachodzie

w rejonie Akwizgranu

rozpoczęła się

bitwa na ogromną skalę.

Dowództwo wojsk sprzymierzonych nie zastosowało żadnej metody „błyskawicznej". Wręcz odwrotnie. Przygotowało

systematycznie i metodycznie

wszystkie punkty wyjściowe dla ataku. Zlikwidowało niemieckie punkty oporu, wysunięte naprzód. Teraz

rozpoczęło atak,

mając w swoich rękach pełną inicjatywę.

Radio niemieckie komunikuje dosłownie:

„Wojska nasze znajdują się w bardzo ciężkich walkach wobec bardzo dużej przewagi technicznej przeciwnika".

To sformułowanie wystarcza samo przez się.

Zostaje w tej chwili zadany „Trzeciej" Rzeszy na froncie zachodnim ten właśnie

„cios prawdziwy",

o którym mówił w parlamencie brytyjskim premier Chamberlain.

Za naszą wolność i waszą

W ostatnim przemówieniu, wygłoszonym w Reichstagu, dyktator niemiecki zapowiedział najokrutniejszą rozprawę z przeciwnikiem polskim. W okresie wojny nerwów wielki aparat ujednoliconej propagandy niemieckiej zmobilizowano dla podszczuwania narodu niemieckiego na naród polski, aby konfliktowi polsko-niemieckiemu nadać pozory zatargu pomiędzy całymi dwoma narodami.

Ale mimo to wszystko nieubłagana walka, w której ogniu znajdujemy się obecnie, nie toczy się z „odwiecznym" wrogiem, nie toczy się pomiędzy narodem polskim, broniącym swego niepodległego bytu, a CAŁYM narodem niemieckim, nie ma na celu zniweczenia tego narodu, lecz wyplenienia i wypalenia z ciała ludzkości toczącego je raka hitleryzmu.

Hitler usiłuje wprawdzie zidentyfikować swą i swego otoczenia wolę z wolą całego narodu niemieckiego, podając swe zamiary za wykwit zbiorowych upragnień wszystkich Niemców. Przypomnijmy sobie jednak, że w przytoczonym już tutaj wojennym swym przemówieniu kanclerz Rzeszy stwierdził, że Niemcy nic nie mają do stracenia Oświadczeniem tym Hitler odgrodził się od prawdziwych interesów swego narodu. Bo wszak NARÓD TEN, JAK KAŻDY NARÓD MA BARDZO WIELE DO STRACENIA — MA DO STRACENIA SWA POZYCJĘ W RODZINIE NARODÓW ŚWIATA, SWĄ PRZYSZŁOŚĆ, SWÓJ BYT. Nic do stracenia nie ma tylko awanturnik, który wczoraj był niczym i z nicości powstał, wszystkie swe zdobycze zawdzięczając hazardowi i ryzykanctwu.

Nastanie niewątpliwie chwila, kiedy naród niemiecki uprzytomni sobie tę elementarną prawdę i odseparuje się od człowieka i otaczających go ludzi, którzy uzurpują sobie reprezentację jego opinii, jego dążeń.

Niedaleka już jest chwila wyzwolenia narodu niemieckiego z jarzma narodowo - „socjalistycznego" i ocalenia go od zagłady, która grozi mu tyrania hitlerowska. A gdy godzina ta wybije, biada wtedy uzurpatorowi i jego pachołkom, sprawiedliwość bowiem wymierzy im własny ich lud za to, że osobisty swój interes zidentyfikowali z interesem narodu.

Za szybami rozbrzmiewają detonacje bomb, rzucanych znów przez piatowce niemieckie na domy mieszkalne umęczonej Warszawy. Złowrogi odblask pada na papier od łun pożarów, w różnych częściach miasta wznieconych przez te bomby. W taki to widocznie sposób zainaugurowano przybycie na wschodni front niemiecki „samego" marszałka Goeringa... Odgłosom pękających bomb towarzyszą przekleństwa mieszkańców stolicy pod adresem Niemców. Ale od samego narodu niemieckiego zależy, aby słowo „Niemiec" nie stało się obelgą po wieczne czasy. Albowiem walka toczy się naprawdę za naszą wolność i waszą!

JAN RADUSKI.

Punkt Robotniczego Komitetu Pomocy Społecznej prosi o nadesłanie odzieży, sienników, koców, bielizny wszelkiego rodzaju. Elektoralna 14, lokal Zw. Rob. Przem. Chemicznego.

Komunikat organizacyjny Nr. 7

Wznowienie rejestracji do Brygady Robotniczej

Z polecenia Dowództwa Obrony Warszawy wstrzymaliśmy na pewien czas zaciąg ochotników do Brygady Robotniczej, aby uporządkować i należycie zorganizować szeregi 19-stu kompanii. Nasza formacja oddała do dyspozycji Dowództwa 1000 ludzi, przeznaczonych do pełnienia najbardziej odpowiedzialnych funkcji. Brygadzie naszej przypadł zaszczyt skierowania swych żołnierzy na placówki niezmiernie odpowiedzialnej roboty.

W dniu dzisiejszym Sekcja Wojskowa Robotniczego Komitetu Pomocy Społecznej **rozpoczyna dodatkowy werbunek ochotników najbardziej przygotowanych ideowo i technicznie do pełnienia służby w Warszawskiej Ochotniczej Brygadzie Robotniczej.**

Zapisy: Warecka 7 i Długa 21.

***

Oddział specjalny Robotniczego Komitetu Pomocy Społecznej z całym samozaparciem i poświęceniem przeprowadzał swoje prace wśród huraganowego ognia nieprzyjacielskiego, inicjując szereg doniosłych akcyj w terenie.

W czasie pełnienia tej służby publicznej zginął 17 września Zygmunt Kustosz, tramwajarz, zaś 18-go został zabity Andrzej Sobolewski, tramwajarz.

Również 18-go września przy pełnieniu służby w Sekcji Specjalnej został ciężko ranny tramwajarz Edward Rosłoń.

Cześć towarzyszom, którzy polegli przy pracy w Sekcji Społecznej.

***

W piątek o godz: 15-ej w lokalu przy ul. Wareckiej 7 odbędzie się plenarne posiedzenie W. O. K. R. P. P. S. wraz z działaczami zawodowymi i kierownikami poszczególnych działów pracy Robotniczego Komitetu Pom. Społ.

Wszyscy zainteresowani i towarzysze proszeni są o wzięcie udziału w tym posiedzeniu, gdyż jest konieczne skoordynowanie wysiłków pracy poszczególnych ośrodków i powzięcia ważnych decyzyj.

Warszawa, 20.9—1939.

Dział pomocy

Poszukuję JADWIGI SZEWCZYKOWEJ, IRENY SZAMBORSKIEJ, ZENOBII MORAWSKIEJ, ALEKSANDRA DENISA i FELIKSA BRACISZEWSKIEGO z Aleksandrowa Kujawskiego, z którymi rozłączyłem się w okolicy Błonia w dniu 9 września r. b. Eugeniusz Szewczyk, Warszawa, Nowy Świat 47 m. 36.

BŁAŻEJOWSCY JAN i ANTONINA proszeni są o wiadomość. Maria Bussek, Chlewińska 4 m. 2.

TOSIK TOMASZ poszukiwany przez Feliksa Kałuszyńskiego, Leszno 111 (przedszkole).

CZERWIŃSKI MARIAN, zamieszkały w Warszawie, ul. Górskiego 7 m. 8 — prosi o wiadomości o zaginionych: Józefie BARANKIEWICZU, Józefie CZERWIŃSKIM i Edwardzie CZERWIŃSKIM (wszyscy z Łodzi).

Doktora ŁAGUNOWSKIEGO, rannego 6.9, leżącego na jednym wozie z Jakubem WEBEREM z Łodzi, prosi o wiadomość o swym mężu Stefania Weberowa, Warszawa, Wilcza 5 m. 16, tel. 8.18-69.

JESIONOWSKIEGO FELIKSA st. przodow. P. P. w Słupcy lub Jerzego JESIONOWSKIEGO poszukuje brat Kazimierz. Wiadomość: Warecka 7 — schron.

LIPSKA ROMUALDA — poszukiwana. Informacje o zaginionej pod adresem Czerniakowska 156, tel. 9-13-40.

PRAGA LEON — Warszawa Chłodna 17 m. 42 poszukuje Jana i Eugeniusza Cegiełów.

SABATOWA KATARZYNA z Pelcowizny, zam. obecnie Miodowa 24, poszukuje męża Jana Sabata.

KUŹMIERCZAKÓWNY Maria i Łucja proszone przez matkę Eufemię o wiadomość. Plac Trzech Krzyży Gimnazjum Kr. Jadwigi.

DZIUSZYŃSKA JANINA z Bielan poszukiwana przez Lenę Jabłońską, Matejki 4 m. 9.

OSTROWSKA EWUSIA, żona naczelnika gminy Ujście pow. Chodzież poszukiwana przez męża Stanisława, Krakowskie Przedmieście 36 Dom Młodych Polek.

GRUSOWA MARIA, żona kierownika szkoły z Ujścia pow. Chodzież poszukiwaną przez męża Leona, Krakowskie Przedmieście 36 Dom Młodych Polek.

Poszukuję DROŻDŻA WACŁAWA, zgłosić Łochowska u Stysia.

GUTSZTEJN IGNACY stud. Politechniki Warszawskiej — poszukiwany przez rodziców, Pańska 23 m. 9, tel. 218.97.

KUBIAK MARIA, STANISŁAW SZYMKOWIAK i ANDRZEJ PIOTROWSKI z Krzywinia proszeni o wiadomość, Chmielna 33 kino „Atlantyk".

MALEPSZY PIOTR z Leszna poznańskiego proszony przez żonę Annę o wiadomość, Chmielna 33 kino „Atlantyk".

JELIŃSKI JAN proszony przez Czesława KOPCZYŃSKIEGO o wiadomość Al. Jerozolimskie 8 (dozorca).

Żona poszukuje ALOJZEGO KLIMCZAKA, maszynistę P. K. P. Piotrków Tryb. Zgłoszenia Śniadeckich 15.

Inż. NIWIŃSKI WŁADYSŁAW z Bydgoszczy prosi o wiadomość o żonie TADZI, która opuściła w dniu 5 — 6.9 mieszkanie przy ul. Piusa XI nr. 40 — dalszy ślad zaginął. Wiadomość: W-wa ul. Piusa XI 40 p. E. Matiasiak.

Sędziego Grodzkiego ze Żnina p. HIPOLITA KAWCZYŃSKIEGO i urzędnika sądowego p. ANTONIEGO BUKOWSKIEGO poszukuje sekretarz Sądu Leon Walkowski — Warszawa, Al. 3 Maja 22/24 wzgl. Kamionkowska nr. 11.

Czechosłowacja

Reuter podaje przez Radio londyńskie:

Premier Rządu Czechosłowackiego Edward Benesz notyfikował urzędowo Rządowi brytyjskiemu, Rządowi francuskiemu, Prezydentowi Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, ambasadorowi Polski w Londynie p. Raczyńskiemu, posłowi Jugosławii w Londynie i posłowi Rumunii w Londynie, że

Czechosłowacja znajduje się w stanie wojny z „Trzecią" Rzeszą

Notyfikacja została przyjęta wszędzie do wiadomości

Wynika stąd że jednym z celów wojny staje się już zupełnie oficjalnie

odbudowa

Republiki Czechosłowackiej

Komunikaty

APEL

Sekcja Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Stołecznego Komitetu Samopomocy Społecznej zwraca się do firm produkujących radio-odbiorniki i do mieszkańców Warszawy z prośbą o ofiarowanie lub ewent. wydożyczenie aparatów radiowych dla Punktów Opiekuńczych Sekcji

Aparat prosimy zgłaszać i ewent. destarczać na ul. Sienkiewicza 14 pokój 9 tel. 5-83-49

OPIEKA NAD EWAKUOWANYMI

Sekcja opieki nad ewakuowaną ludnością Komitetu Samopomocy Społecznej, została przeniesiona z ul. Nowy Świat 1 na Al. Jerozolimskie 25 tel. 9-04-61 953-34

Przewodniczący i wiceprzewodniczący sekcji urzędują w lokalu przy ul. Brackiej 18 m. 4 tel. 5-34-34

Dnia 18 września 1939 r. zginął na posterunku swej pracy w **Oddziale Sanitarnym Batalionów Robotniczych** pracownik Tramwajów i Autobusów m. st. Warszawy

tow. Andrzej SOBOLEWSKI

Cześć Jego pamięci!

Oddział Sanitarny Batalionów Robotniczych i Związek Użyteczności Publicznej w Polsce, Warecka 7

Dr. Zygmunt POBOŻY

członek Dzielnicy P. P. S. „Śródmieście", przewodniczący wydziału sanitarnego W. R. S. K. O., członek R.K.S. „Skra", lekarz Ubezpiecz. Warszawskiej

zmarł na posterunku.

Cześć Jego pamięci!

Nr. tel. 248-68

Uwaga: Wszyscy mieszkańcy Warszawy winni zapamiętać sobie ten numer. W wypadkach nagłych należy dzwonić pod **Nr. 248-68** dla otrzymania informacyj co do najbliższego szpitala czy punktu opatrunkowego.

KUROWSKI ROMAN z Czortkowa, znajduje się przy ul. Gęsi j nr. 6 u p. Kowalskiego. Poszukuje syna Jakuba.

BOŻYK KAZIMIERZ — poszukuje żonę JANINĘ BOŻYK, ratowniczkę P. C. K. przy monopolu spirytusowym w Łodzi. Wszelkie wiadomości do „Robotnika" Warecka 7.

GRZELAKÓWNA LEOKADIA poszukuje rodziny zamieszkałej ostatnio na Nowym Bródnie przy ul. Bazylianów 2. Wszelkie wiadomości, W-wa Młynarska 23/3, telefon 6.30-96.

JANKOWSKI LECH z Torunia, obecnie zam. w Warszawie, ul. Wiejska 20, poszukuje urzędn. poczt. Maksymiliana Schcibacha z rodziną — uchodźców z Torunia. Proszę o wiadomość każdego, kto wie o nich cośkolwiek.

Redaktor: MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Druk „ROBOTNIK", Warszawa, Warecka 7.